

Prenumerationspris 1 år Kr. 2:— 1/2 " " 1:—	Utgiven av Svenska Folkförbundet. Ansv. redaktör: Andreas Stahl, Riddaregatan 3, Tallinn. Tel. 431-53. Utkommer varannan vecka.	Utlandet: 1/1 år Kr. 3:— 1/2 " " 1:50
---	---	---

Svenska församlingen i Reval fick ordinarie kyrkoherde.

Gustaf Bernhard Emanuel Lund.

När kyrkoherden Harald Engström i fjol överflyttade till Sverige blev sv. församlingen i Reval utan själasörjare och ställdes därigenom inför en tämligen svår uppgift. Emedan det har varit sed, att svenska sjömanspastorn tillika även varit kyrkoherde i svenska församlingen, vände sig församlingens styrelse till Svenska Sjömansvården i Uppsala och efter någon tid tillförordnades pastor B. Lund att tjänstgöra här och anlände hit den 19 dec. senaste år.

Pastor Lund föddes i Gagnef i Dalarna den 4 dec. 1903. Efter studentexamen i Uppsala bedrev han studier vid univer-

sitetet därstädes och avlade teol. kandidatexamen 1930, varefter han tjänstgjorde som assistent vid Svenska sjömanskyrkan i Antwerpen under tiden 15 apr. 1930—1 febr. 1931. Från Antwerpen återvände han till Uppsala, där han prästvigdes den 17 maj samma år. Därefter följde tjänstgöring i Västerås stift och senare som kyrkoherdeadjunkt i staden Arboga i Värmland till den 7 dec. 1931, då han av Svenska sjömansvården tillförordnades till svensk sjömanspastor i Reval och att t. v. bestrida kyrkoherdetjänsten i Svensk-finska S:t Mikaelsförsamlingen härstädes.

Den 20 mars blev pastor Lund enhälligt vald till kyrkoherde i ovannämnda församling, där han nu med outtömligt intresse och med ungdomlig energi verkar icke blott för det som direkt hör kyrkan till utan deltagar även i det allmänt kulturella arbetet och är i allt mycket uppskattad och omtyckt av sina församlingsbor.

Vi önska vår nye kyrkoherde mycken framgång i hans arbete och hoppas livligt, att han redan känner sig hemmastadd i den nya omgivningen och på det nya arbetsfältet! l.

Svenskbyborna bli rotfästa i Sverige.

Gammalsvenskby stiftelsens verksamhet under år 1931 har fortgått efter huvudsak samma principer som under år 1930, varvid densamma emellertid särskilt varit inriktad på ordnandet av den fasta bosättningen

på av stiftelsen inköpta gårdar och att hjälpa de där bosatta familjerna, under det att den sociala omvårdnaden i övrigt av svenskbyborna alltmer övertagits av vederbörande statliga och kommunala organ, framhålles i

Lantmannagillenas verksamhet.

Två gillen bildade.

Den 10 dennes ägde ett sammanträde av lantbrukare rum å Birkas, varvid det planerade lantmannagillet konstituerades. Sedan rektor Erlund i ett anförande redogjort för gilletts arbetsuppgifter, som helt och hållet äro av ekonomisk art, godkändes med smärre ändringar det förslag till stadgar, som utarbetats av kommitterade. Därpå valdes en femmannastyrelse, bestående av V. Sedman, K. Schönberg, J. Aman, V. Schönberg och F. Erlund som ordförande samt K. Frejman och A. Zeisig till suppleanter. Mötet var talrikt besökt och den livliga efterfrågan på utsäde tyder på vaknat intresse för odlingsfrågor.

Den 17 dennes hölls ett liknande möte i Bergsby folkskola i Rikull. Även här hade lantmännen talrikt mött upp. Mötet öppnades av rektor Erlund, som redogjorde för gilletts syften och arbetsprogram, varefter förslaget till stadgar antogs och styrelse valdes. I styrelsen invaldes hrr E. Rydén, M. Pellmas, B. Brunberg och K. Nilsson, till suppleanter V. Westberg A. Borrman.

Härmed var Rikull Svenska Lantmannagille preliminärt bildat. Man enades om att i likhet med Nuckö-gillet ansöka om stadsfästelse för sina stadgar hos „Svenska Odlingens Vänner“ och sålunda bli lokalförening under detta ledande organ. Rep.

Gammalsvenskbystiftelsens nu avgivna rapport över verksamheten år 1931.

Under år 1931 har stiftelsen inköpt 30 fastigheter, därav 19 på Gotland, en i Jönköpings län och 10 i Skaraborgs län. På dessa fastigheter ha 36 familjer med omkring 220 familjemedlemmar erhållit bosättning. Vid utgången av år 1931 ägde stiftelsen 67 fastigheter, å vilka voro bosatta 94 familjer med omkring 500 familjemedlemmar. Omkring 25 familjer samt en del ensamstående, tillhoppa cirka 150 personer, ha arbetsansättning.

Under året har en del förbättringsarbeten å de under år 1930 och våren 1931 inköpta fastigheterna verkställts för en kostnad av omkring 31.600 kr.

Av de gammalsvenskbyfamiljer som under våren 1930 reste till Kanada har en familj, förre skolläraren Petter Andreasson Malmas, i oktober 1931 återvänt till Sverige. Å andrasidan ha i mars 1932 ytterligare två familjer avrest till Kanada helt och hållet på eget ansvar och egen bekostnad.

Livlig kommunistpropaganda. Under år 1930 och förra delen av 1931 bedrevs bland byborna från kommunistiskt håll en livlig propaganda för återresa till Ryssland. Om hänsynslösheten i denna propaganda ha framtrötts åtskilliga drastiska vittnesbörd av de kvarstannande byborna. Av i Sverige vid den tiden befintliga cirka 800 bybor var det 35 familjer om tillhoppa cirka 180 familjemedlemmar som läto övertala sig att i augusti 1931 återresa. Dessa senare utgjorde till största delen sådana som från första stund visat sig passa mindre väl i Sverige. Flertalet hade före sovjetregimen i Ryssland ej varit självständiga bönder utan arbetare.

Den fasta bosättningen på Gotland som på fastlandet, och byborna förefalla tacksamma och i regel nöjda sedan de väl kommit i gång och vuxit sig in i förhållandena, vil-

ket de i allmänhet göra fort nog. Förhållandena byborna och deras grannar emellan äro i regel mycket goda. De svenska grannarna äro hjälpsamma och vänliga och visa byborna till rätta. Arbetsutbyte förekommer ofta. Byborna äga i gemen förtjänsten att vara mycket sparsamma och leva enkelt samt äro rädda för skuldsättning. De äro dugliga djurskötare och djuruppfödare, ha lätt att sätta sig in i svenska jordbruksförhållanden och ha merendels snygga hem.

Gammalsvenskby-stiftelsen framhåller även i redogörelsen, att det vore oriktigt att be teckna transporten av svenskbyborna till Sverige såsom ett fel. Om också 47 familjer återreste till Ryssland, kvarstannade dock 125 familjer med sammanlagt 650 familjemedlemmar. Dessa ha nu redan blivit förtrogna med de nya förhållandena och trivas väl.

Bör den lätta jorden trädas?

Av ålder är det brukligt att träda en del av åkerjorden. Denna trädning sammanhänger med uppfattningen, att jorden tid efter annan behöver vila. Man har verkligen kunnat påvisa, att efter ett väl utfört trädesbruk jordens fruktbarhet något höjes,

dels genom ökad förvittring, dels därigenom att jordbearbetningen gynnar vissa kvävebakterier i jorden, vilka i så hög grad befordra växtligheten. Då trädningen tillika avser att återställa jordens luckerhet, att fördriva ogräs och tillföra den gödsel m.

a. o. att försätta jorden i brukbart skick, synes trädesbruket härmed motiverat.

Detta är också fallet å sådana styva och täta jordar, vilkas luckerhet ej kan återställas med mindre än att upprepade gånger bearbetas, vilket sker lämpligast under trädesåret. Men i den lätta mull- och sandjorden, som av

Blodstallning hos nötkreatur.

Hos nötkreaturen uppträder under betesgång på risiga, buskiga och sankmarker, där blod-sugande fästingar uppehålla sig, en sjukdom, som kallas blodstallning eller sommarsjuka (rödsot.)

Blodstallning kan förekomma hos nötkreatur av alla åldrar, men mest angripas yngre djur i synnerhet sådana, som blivit flyttade från trakter, där sjukdomen ej förekommer.

Sjukdomen förorsakas av en till djurriket hörande encellig mikroskopisk parasit, som förekommer i det sjuka djurets blod. Denna åkomma överföres från det ena djuret till det andra genom fästingar. De fästa sig under betesgången på kreaturen, suga deras blod och upptaga därvid smittoämnet. Detta övergår till fästingarnas avkomma och då dessa sedermera suga sig

fast på nya kreatur, överföres smittoämnet på dessa.

Sjukdomen ger sitt antågande tillkänna genom att foderlusten upphör och feber och matthet inställer sig hos djuret, urinen fradgar och är mer eller mindre rödfärgad, varjämte diarré inställer sig. Efter 3—4 dagar tillstöter oftast förstoppning, vilken mången gång kan bli så svår, att ensamt den har döden till följd.

Först och främst måste det sjuka djuret insättas i ladugården och utfodras med kraftfoder samt gräs från högt belägen, torr mark. Till drycken sättes en matsked ättika eller saltsyra, även surdricka och kärnmjök ha god verkan.

Som läkemedel användes mest „metylenblau“, ett blått pulver, 3 ggr dagligen 1 gram för varje gång. Till förhindrande av förstoppning gives stora mängder slemmig vätska, såsom linfrö-

välling, havrevälling el. dyl. Efter 3—4 dagars behandling på ovannämnda sätt övergår sjukdomen vanligen till hälsa.

Det bör påpepas, att få sjukdomar ha blivit behandlade med så många och olikartade läkemedel som denna sjukdom. Kvacksalvare rekommendera vanligen ingivning av köttlake 4—5 liter, en bit fläsk, tjärad fisk, levande grodor, lavemang med kallt vatten, sköljning av djuret med ett 20-tal ämbar kallt vatten o.s.v. o.s.v. Sådan behandling är ju djurplågeri. Bäst är att rådfråga en veterinär.

Önskvärt är att förhindra sjukdomens spridning genom torrläggning och röjning av betesmarkerna, varigenom fästingarna utdö eller deras antal i hög grad förminskas. Dessutom bör man ej strax utsläppa nyss inköpt boskap på sank mark i början av betestiden.

Kontrollassistent.

naturen är porös, kan det ifrågasättas, huruvida trädning är nödvändig, ja, huruvida ej rent av skadlig. Då sådan jord en hel sommar befinner sig utan skyddande växttäckte, har den benägenhet att torka starkt under upprepade bearbetningar. Men därmed dör bakterielivet och jorden blir själv vad man kallar död. Trädningen motverkar därmed sitt eget syfte. Då man nu infört odlingsväxter — potatis och rotfrukter — som fordra bearbetning, varigenom ogräs fördrivas samt den luckerhet hos jorden befordras, som höjer bakterielivet, kan odlingen av dessa växter anses ersätta trädbrukets. Då trädan avsevärt förminskar den av växter upptagna arealen, ofta med en fjärdedel, motverkar den odlingsintressena på alla lätta jordarter och bör därför som en föräldrad metod frångås.

Men då inställer sig frågan: huru bör rågsådden verkställas, om vi bortlämna trädan? Må vi i höst så råg i det skifte vi tänkte oss, men nu i vår i samma skifte sätta tidig potatis, så tidiga ärter eller grönfoder. Alla dessa grödor utvecklas så pass tidigt, att de kunna bärgas och åkern i god tid beredas för rågsådden. Vinsten blir en gröda som, om det gäller ärter eller potatis, kan representera ett avsevärt värde, varigenom vi sålunda med ett enkelt grepp kunna bereda oss kännbar inkomst.

Trädan å lätt-jord har i Tyskland lika väl som i England varit föremål för ingående studier. Resultaten av alla försök ha städsi fördömt trädan, som därför övergivits i dessa länder. Jorden i våra bygder är överallt mer eller mindre starkt sandblandad och sålunda tätt. Då åkerbruket oftast bedrives i fyra skiften, av vilka ett årligen ligger i träde, innebär odlingen av trädesåkern 25% ökning av årsskörden utan andra direkta utgifter än kostnaden för utsädet. Kunna nu våra goda lantmän förmå sig att i trädesåkern så en tidig och riktgivande årt, får man härigenom en gröda, som, om den går väl, kan omsättas i pengar och sålunda ger ett gott tillskott till inkomsterna.

Härtill kommer det värdefulla fill att man i sädeskıftet får en representant för baljväxterna, som

ger växtlivet i dess helhet den fyllnad det hittills saknat. *E—d.*

Endast tolv lugna dagar.

Enligt meteorologiska centralanstaltens tabell över väderleksförhållandena under år 1931 framgår att klimatet kan vitsordas nöjaktigt. Årets medeltemperatur var 4,1° C. Februari var den kallaste månaden, juli den varmaste. Vädret lugnt endast 12 dagar. Sydvästvidarna voro förhärskande. Därnäst sydliga, västliga och nordliga vindar. Nederbörden uppgick 608,6 m m. De regniga dagarnas antal steg till 95, snöfall 76, hagel 9, åska 4, molnfria 26, disiga 98, dimmiga 66 och 16 stormiga dagar.

Tjugu år sedan Titanic gick under.

Den 14 april hade jämnt 20 år förflutit, sedan världen uppskades av underrättelsen om jätteångaren „Titanic's“ förlisning på Atlanten, sedan det, efter dåtida begrepp, med oerhörd lyx inredda fartyget stött mot ett isberg på sin resa från England till Amerika och sjunkit, varvid över 1,600 människor omkommo.

Ivar Kreuger,

som för någon tid berövade sig livet låter ännu mycket tala om sig. Sålunda avslöjar undersökningen av hans affärer den ena skandalhistorien efter den andra. Man är redan inne i hans privatliv och även på detta område avlöses den ena sensationen av den andra. Folk tycker ju om skandalhistorier, och när dessa serveras varma av en sensationshungrig press, är ju effekten givetvis mycket större.

Om också Kreuger var en skojare så var han en sådan av högsta rang — av hittills okända mått. — Av rättvisa finnes det ändå så litet här i världen.

Smugglarnas flotta är nu aktionsklar.

Enligt meddelanden, äro spritgrossörer och smugglare som bäst sysselsatta med att rusta sig för den stundande säsongen i estniska och tyska hamnar samt i Danzig. Sålunda har den kände estnische grossisten Edvard Kronström den 15 dennes givit order åt sina i Danzig liggande fartyg Eduard och Angela att utgå till havs med spritlast. Bägge fartygen hade senast 100,000 liter spirt osålda och de skola nu intaga ett lika stort parti till. Senare skola ångarna Duben och

Maria beordras ut till havs. Duben har övervintrat i Reval med en spritlast på 55,000 liter, som blev osåld senaste höst, då trafiken på Finska viken upphörde. Den 18 dennes avgick ångaren Wodys från Baltischport med en last av 49,000 liter sprit. Fartyget går under boliviansk flagg, men hela besättningen utgöres av ester. Kapten är Joh. Fagerström. **Åter en hemsk jordhävningkatastrof.**

I Matsjeng i den kinesiska provinsen Hupe har enligt vad B. Z. am Mittag erfarit från Nanking 70% av alla hus förstörts av en våldsamt jordbävning som varade i sexton timmar. Hundratals människor ha omkommit och tusentals byggnader ha förstörts. Distriktet har anhållit om nationalregeringens hjälp.

Våldsamt regnflod i Belgrad.

De senaste dagarnas våldsamma regn har medfört stora översvämningar i östra Jugoslavien. Floden Save har stigit över sina bräddar och översvämmat de lägre belägna gatorna i Belgrad, varför trafiken måste upprätthållas med båtar. Tusentals personer sakna tak över huvudet. Militär har tillkallats för att ombesörja räddningsarbetet och man är nu i färd med att förstärka fördämningarna.

Italiensk konsul i U. S. A. nedskjuten av banditer.

Italienska konsulen i Springfield John Picco blev på lördags-eftermiddagen mördad av tre banditer vilka nedsköto honom med skott ur karbiner. Konsulns son, som befann sig i hans sällskap, träffades icke.

Demonstration i Harbin mot sovjetmakten.

Enligt till Moskva ingångna pressmeddelanden försiggick i Harbin på lördagen en demonstration mot den östkinesiska banans direktionsbyggnad, där 400 vitgardister besatte utgångarna och inträngde i den del av byggnaden, som disponeras av den rådsryska järnvägsledningen.

Demonstranter undersökte vidare tjänstehandlingar, som lågo i direktionsordföranden Kusnetsoffs rum. Kort efter detta intermezzo blev Kusnetsoff på en gata i Harbin utsatt för anfall, men lyckades undkomma med sin bil.

Den kinesiska polisen har ställt sig fullkomligt likgiltig till dessa provokatoriska handlingar.

Överum

Överum
är namnet, som garanterar verklig kvalitet å plogar och plogdelar.

Första inhemska Försäkrings-Aktiebolaget

EESTILLOYD

grundat år 1919

Reval, Långgatan (Pikk) 11. Tel. 428-94 & 430-08

LIV-,

BRAND-,

OLYCKSFALLS-,

INBROTTS-,

GLAS- &

TRANSPORTFÖRSÄKRING

De av bolaget hittills utbetalade skadesummorna överstiga

två miljoner Kronor

Ett bevis på till vilken oskattbar nytta försäkring är, därför

Försäkra Edert liv och Eder

egendom medan tid är!

Året Runt bra mat på
Systembolagets Restaurang
LAXEN, HALMSTAD

CARL FREDRIKS BIERSTUGA
Hantverkargatan 17.
NORRKÖPING
REKOMMENDERA S

Giv barnen SVEA
CHOKOLAD och CACAO
Närande. Välsmakande.
A.-B. Svea Choklad-Norrköping

A.-B. Lidköpings Vikingsagar
LIDKÖPING

VIKING

Representant för Estland
Johan Grönsjö, Vana Viru 9. Reval.

Aktiebolaget
Nya Spis- & Knäckebrödsfabriken
OSKARSHAMN Världkända brödsorter rekommenderas.
Köp det! Ät det

Vildskinn Räv, Utter, Mård, Hermelin
Ekorre, Hare och Kanin upp
köpas till allra högsta pris.
Vi betala högsta priser, då skinnen huvudsakligen äro för egen fabrikation. Prislista sändes mot porto.

OUGSTEDTS PÅLSVARUFABRIK Malmö 4

EGONLINEN uppehåller regelbunden trafik Göteborg med alla mellanliggande svenska hamnar till KARLSKRONA-DÄNZIG-LIBRAU-RIGA-REVAL-HÄLSINGFORS.

Finbrukens Breuport per
utan jämförelse bäst och billigast
Klippan Lessebo Grycksbo

TVÅ
Kvalitetsmärken

Gammal

Norrlands Akvavit

och

Renat Bordsbrännvin

46%

Begär alltid dessa
brännvinsorter på
restauranter och systembolag

VEGA
separatören är enkel, lättkött, renskummande och slitstark. Lämnar sina köpare största tillfredsställelse och valuta.
Priset billigt.
Agenter antagas.
Eskilstuna Separatör
A.-B. Eskilstuna.

Dr. H. Hunnius
specialist på öron-, näs- och halssjukdomar.

Emottagning i Hapsal följande lördagar: 30 apr., 7 och 21 maj o. s. v.

Wiedemanngatan 9 (dr. Renteln)
tel. 56.

Norrköpings Kemiska Undersökningsanstalt,
Norrköping. Tel. 1249.
Utför kemiska analyser och provtagningar.
Inneh.: Civiling. John Wanselin. stadskemist.

VID BESÖK I VÄXJÖ REKOMMENDERAR

Järnvägsrestauranten

VÄXJÖ sitt erkänt goda kök. Fullständig spritservering. Förstklassig musik. På sommaren enda platsen i staden för härlig parkservering. God plats för bilar.

Före och efter resan

Frukost — Lunch — Middag — Supé i
Centralstationens Matsal.
Populär terrasservering för förfriskningar i stora vänthallen.

Under resan

Table d'hôte och à la carte i restaurantvagnarna och å ångtärjorna.
— Erkänt gott kök. — Låga priser.
Turisttrafikförbundets Restaurant A.-B

Svenska Bomullsflaggor
Hängmattor av Bomullstyg
Gefte Manufaktur Aktiefabrik
Strömsbro.
Telefoner: Gävle 88, 2288 och 1689.

Byggnadsfirman ANDERS DIÖS
Tunagatan 4, Upsala
Telefoner: Kontoret 3892, 3893; Förrådet 2690;
Byggnadspl. Pateontologiska Inst. 3894; Bostadsf. Väderkvarnen 1899.

SVEABLANDNING

Rostkaffet i blågula påsarna
tillfredställer alla i parti från
ENGWALL HELLBERG A.-B., GÄVLE

RESTAURANT DAMBERG

Matsalen i tr. Stockholm rekommenderas
Beställningar av bord N. 129 11. N. 62 85.

BIERSTUGAN I

Spångarbröden, Norrköping.
Rekommenderar sina väl tempererade malt-drycker.

Aktiebolaget J. E. Arndt

Hudskvall Ångbåtsexpedition, Befraktungs-Skeppsmäklari och Speditionsaffär. Lager av kol och Byggnadsmaterialer. Rikstelef.: 245, 287 325. Telegrafadr.: Arndtbolaget.

FENIX Föreningsgatan 7.

DRUVAN Engelbrektsgatan 5.

Intima och hemtrevliga rest.-lokaler.

Omyckta klubbrom. Direktion:

A.-B. MALMÖ-RESTAURANGER.